

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
V kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-52-06

Druk nr 524
Warszawa, 21 kwietnia 2006 r.

Pan
Marek Jurek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

**-o likwidacji niepodjętych depozytów i o
zmianie ustawy - Kodeks postępowania
cywilnego.**

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Sprawiedliwości.

Z poważaniem

(-) Kazimierz Marcinkiewicz

U S T A W A

z dnia

o likwidacji niepodjętych depozytów i o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego

Art. 1. Ustawa reguluje zasady i tryb likwidacji niepodjętych depozytów znajdujących się w dyspozycji jednostek sektora finansów publicznych.

Art. 2. W rozumieniu ustawy:

1) depozytami są:

- a) środki pieniężne, papiery wartościowe i rzeczy złożone do depozytu sądowego, co do których zapadło prawomocne orzeczenie o wydaniu ich uprawnionemu,
- b) rzeczy stanowiące dowody rzeczowe oraz rzeczy zatrzymane, co do których zapadło prawomocne orzeczenie o wydaniu ich uprawnionemu lub złożeniu do depozytu sądowego,
- c) środki pieniężne, papiery wartościowe i rzeczy złożone do depozytu oraz jako kaucje i wadia;

2) jednostką sektora finansów publicznych jest jednostka wymieniona w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104);

3) likwidacją niepodjętego depozytu jest przejście praw do niepodjętego depozytu na rzecz Skarbu Państwa.

Art. 3. Ustawy nie stosuje się do rzeczy, pieniędzy i papierów wartościowych złożonych do depozytu, jeżeli przepisy szczególne regulują postępowanie związane ze złożeniem ich do depozytu i likwidacją w razie ich niepodjęcia.

Art. 4. 1. Likwidacja niepodjętego depozytu z mocy prawa następuje w razie niepodjęcia depozytu przez uprawnionego, mimo upływu terminu do odbioru depozytu.

2. Termin do odbioru depozytu wynosi rok od dnia doręczenia wezwania do odbioru uprawnionemu lub wezwania, o którym mowa w art. 6 ust. 5.

Art. 5. 1. Z chwilą likwidacji niepodjętego depozytu na Skarb Państwa przechodzą wszelkie korzyści i ciężary, jakie przyniósł on od dnia, gdy znalazł się w dyspozycji przechowującego depozyt.

2. Likwidacja niepodjętego depozytu nie uchyla skutków prawnych wynikających ze złożenia przedmiotu świadczenia do depozytu, określonych w odrębnych przepisach.

Art. 6. 1. Przechowujący depozyt jest obowiązany wezwać uprawnionego do odbioru depozytu w terminie, o którym mowa w art. 4 ust. 2, oraz pouczyć go o skutkach jego niepodjęcia.

2. Wezwanie do odbioru depozytu powinno nastąpić niezwłocznie po jego złożeniu lub uzyskaniu wiadomości o wystąpieniu okoliczności, która umożliwia odebranie tego depozytu.

3. W przypadku gdy nie jest znane miejsce zamieszkania lub siedziba uprawnionego, przechowujący depozyt występuje do organu prowadzącego właściwą ewidencję, rejestr lub zbiór danych o udzielenie informacji umożliwiających ustalenie tego miejsca.

4. W przypadku gdy nie jest znany uprawniony albo jest niemożliwe ustalenie jego miejsca zamieszkania albo siedziby na podstawie ewidencji, rejestrów lub zbiorów danych, wezwanie do odbioru może nastąpić po upływie 3 lat od dnia złożenia przedmiotu do depozytu.

5. W przypadku braku możliwości doręczenia wezwania do odbioru depozytu lub nieustalenia uprawnionego, przechowujący depozyt jest obowiązany dokonać wezwania przez jego wywieszenie w swojej siedzibie. Jeżeli szacunkowa wartość depozytu przekracza kwotę 5 000 zł, przechowujący depozyt dokonuje również ogłoszenia w dzienniku poczytnym w danej miejscowości lub w Biuletynie Informacji Publicznej.

Art. 7. 1. Depozyty ulegające szybkiemu zniszczeniu przechowujący depozyt jest obowiązany niezwłocznie sprzedać z wolnej ręki.

2. Depozyty, których przechowywanie byłoby związane z niewspółmiernymi kosztami lub nadmiernymi trudnościami albo powodowałyby znaczne obniżenie wartości depozytu, sąd, na wniosek przechowującego depozyt, postanowi sprzedać według przepisów ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z późn. zm.¹⁾) o egzekucji z ruchomości.

3. W sprawach, o których mowa w ust. 2, orzeka, w postępowaniu nieprocesowym, sąd rejonowy właściwy ze względu na miejsce złożenia depozytu.

4. Na postanowienie sądu przysługuje zażalenie.

5. Suma uzyskana ze sprzedaży wchodzi w miejsce depozytu, po potrąceniu kosztów sprzedaży.

Art. 8. 1. Koszty przechowywania i sprzedaży depozytu oraz utrzymania go w należytym stanie, a także koszty zawiadomień i poszukiwań ponosi uprawniony.

2. Depozyt może być wydany po uiszczeniu przez uprawnionego kosztów, o których mowa w ust. 1.

3. W przypadku gdy nie jest znany uprawniony albo jest niemożliwe ustalenie jego miejsca zamieszkania albo siedziby, koszty określone w ust. 1 ponosi Skarb Państwa.

Art. 9. 1. Likwidację niepodjętego depozytu stwierdza sąd na wniosek przechowującego depozyt.

2. Jeżeli przechowującym depozyt jest sąd, likwidację niepodjętego depozytu sąd stwierdza z urzędu.

Art. 10. Depozyty, które przeszły na własność Skarbu Państwa, przechowujący depozyt przekazuje naczelnikowi właściwego urzędu skarbowego.

Art. 11. W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z późn. zm.¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 519¹ w § 4 dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

„5) likwidacji niepodjętych depozytów.”;

2) w części pierwszej w księdze drugiej w tytule II dział V otrzymuje brzmienie:

„Dział V. Sprawy depozytowe

Rozdział 1. Złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego

Art. 692. W sprawach o złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego właściwy jest sąd miejsca wykonania zobowiązania. Jeżeli

miejsca tego nie da się ustalić, właściwy jest sąd miejsca zamieszkania wierzyciela, a gdy wierzyciel jest nieznany lub gdy nie jest znane miejsce jego zamieszkania – sąd miejsca zamieszkania dłużnika. Jeżeli zobowiązanie jest zabezpieczone wpisem w księdze wieczystej, właściwy jest sąd miejsca położenia nieruchomości.

Art. 693. We wniosku o złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego należy:

- 1) określić zobowiązanie, w którego wykonaniu składa się przedmiot;
- 2) przytoczyć okoliczności uzasadniające złożenie;
- 3) dokładnie oznaczyć przedmiot, który ma być złożony;
- 4) wskazać osobę, której przedmiot ma być wydany, oraz warunki, pod którymi wydanie ma nastąpić.

Art. 693¹. W postępowaniu o złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego sąd nie bada prawdziwości twierdzeń zawartych we wniosku, ograniczając się do oceny, czy według przytoczonych okoliczności złożenie do depozytu jest prawnie uzasadnione.

Art. 693². § 1. Złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego może być dokonane dopiero po uzyskaniu zezwolenia sądu.

§ 2. Jeżeli jednak przedmiotem świadczenia są pieniądze polskie, złożenie do depozytu może być dokonane również przed uzyskaniem zezwolenia sądu. W wypadku takim dłużnik powinien równocześnie ze złożeniem pieniędzy zgłosić wniosek o zezwolenie na złożenie do depozytu. W razie uwzględnienia tego wniosku złożenie do depozytu uważa się za dokonane w chwili, w której rzeczywiście nastąpiło.

Art. 693³. § 1. Jeżeli wierzyciel lub jego miejsce zamieszkania nie są znane, o zezwoleniu na złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego sąd ogłosi publicznie w budynku sądowym oraz w lokalu organu gminy. Sąd może zarządzić umieszczenie ogłoszenia także w dzienniku poczytnym w danej miejscowości lub podać je w inny sposób do wiadomości publicznej.

§ 2. Ogłoszenie powinno zawierać dane określone w art. 693 pkt 1, 3 i 4 oraz wezwanie wierzyciela do odbioru depozytu.

Art. 693⁴. § 1. Sąd może zażądać, aby depozyt został złożony w odpowiednim opakowaniu.

§ 2. Przed przyjęciem kosztowności do depozytu sądowego poddaje się je opisowi i oszacowaniu przez biegłego w obecności dłużnika lub wyznaczonej przez niego osoby.

Art. 693⁵. § 1. Jeżeli dłużnik jest zobowiązany do świadczeń powtarzających się, a zachodzą warunki do złożenia do depozytu sądowego świadczeń już wymagalnych, sąd może zezwolić dłużnikowi na składanie w przyszłości do depozytu dalszych świadczeń w chwili, gdy staną się wymagalne. O złożeniu każdego świadczenia sąd zawiadamia wierzyciela.

§ 2. Na wniosek wierzyciela sąd uchyli postanowienie o zezwoleniu dłużnikowi na składanie do depozytu świadczeń na zasadach określonych w § 1, jeżeli wierzyciel wyrazi gotowość przyjmowania i pokwitowania odbioru dalszych świadczeń wymagalnych.

Art. 693⁶. § 1. Pieniądze, kosztowności, książeczki oszczędnościowe, papiery wartościowe i inne dokumenty oraz przedmioty, które mają być przyjęte do depozytu sądowego na podstawie przepisów szczególnych, przechowuje się w sądzie lub w banku. Inne przedmioty przechowuje się w miejscu wyznaczonym przez sąd.

§ 2. Jeżeli przedmiotem świadczenia jest książeczka oszczędnościowa, a przechowanie nie następuje u jej wystawcy, o przyjęciu książeczki oszczędnościowej do depozytu sąd zawiadomi tego wystawcę.

Art. 693⁷. § 1. W celu sprawowania dozoru nad przedmiotami przechowywanymi w wyznaczonym miejscu sąd ustanowi dozorcę. Przed wydaniem postanowienia sąd wysłucha wniosku dłużnika co do osoby dozorczy. Na postanowienie sądu przysługuje zażalenie.

§ 2. Do dozorczy stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące dozorczy w toku egzekucji sądowej.

Art. 693⁸. Dokumenty i inne depozyty rzeczowe przechowywane są w stanie niezmienionym.

Art. 693⁹. § 1. Jeżeli przedmiotem świadczenia, które ma być złożone do depozytu sądowego, jest rzecz ruchoma ulegająca szybkiemu zniszczeniu, jak również rzecz ruchoma, której przechowywanie byłoby związane z niewspółmiernymi kosztami lub nadmiernymi trudnościami albo powodowałoby znaczne obniżenie jej wartości, sąd na wniosek dłużnika postanowi sprzedaż rzeczy według przepisów o egzekucji z ruchomości.

§ 2. Uzyskaną ze sprzedaży kwotę komornik składa do depozytu sądowego.

Art. 693¹⁰. Po przyjęciu depozytu sąd wyda dłużnikowi pokwitowanie.

Rozdział 2. Zwrot depozytu sądowego składającemu i wydanie depozytu sądowego uprawnionemu

Art. 693¹¹. § 1. Na żądanie dłużnika sąd zwróci mu depozyt, jeżeli wierzyciel nie zażądał wydania depozytu.

§ 2. Jeżeli wniosek dłużnika o zwrot depozytu i wniosek wierzyciela o wydanie zostały zgłoszone równocześnie, sąd postanowi wydać depozyt wierzycielowi.

Art. 693¹². W razie złożenia depozytu na skutek orzeczenia sądu lub innego organu, depozyt nie może być zwrócony dłużnikowi bez zezwolenia sądu lub innego organu, który wydał to orzeczenie, chyba że z orzeczenia wynika co innego.

Art. 693¹³. Jeżeli złożenie przedmiotu do depozytu nastąpiło w celu nadania klauzuli wykonalności tytułowi egzekucyjnemu, depozyt nie może być zwrócony dłużnikowi bez zgody

wierzyciela, chyba że wniosek o nadanie klauzuli wykonalności został cofnięty.

Art. 693¹⁴. Na żądanie wierzyciela sąd postanowi wydać mu depozyt, jeżeli zachodzą warunki określone we wniosku o złożenie do depozytu.

Art. 693¹⁵. Jeżeli zobowiązanie jest zabezpieczone wpisem w księdze wieczystej, a na skutek złożenia przedmiotu świadczenia do depozytu nastąpiło wykreślenie tego wpisu, dłużnik może żądać wydania mu depozytu tylko za zgodą wierzyciela, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej.

Art. 693¹⁶. Na żądanie dłużnika, zgłoszone przed wydaniem przez sąd postanowienia o wydaniu depozytu, sąd przyzna mu od wierzyciela zwrot kosztów postępowania.

Art. 693¹⁷. Jeżeli złożenie do depozytu sądowego nastąpiło na żądanie właściwego organu, depozyt wydaje się osobie uprawnionej dopiero po wykazaniu przez nią, że warunki, pod którymi wydanie depozytu mogło nastąpić, zostały spełnione.

Rozdział 3. Postępowanie w sprawach o stwierdzenie likwidacji niepodjętego depozytu

Art. 693¹⁸. § 1. Przepisy niniejszego rozdziału stosuje się w sprawach likwidacji niepodjętych

depozytów, o ile przepisy innych ustaw nie stanowią inaczej.

§ 2. W sprawach, o których mowa w § 1, właściwy jest sąd miejsca złożenia depozytu.

Art. 693¹⁹. § 1. We wniosku o stwierdzenie likwidacji niepodjętego depozytu należy:

- 1) wskazać okoliczności, w których nastąpiło złożenie depozytu;
- 2) dokładnie określić depozyt podlegający likwidacji;
- 3) określić osobę, która jest uprawniona do odbioru depozytu.

§ 2. W przypadku gdy nie jest znana osoba uprawniona do odbioru depozytu lub nie jest znane jej miejsce zamieszkania lub siedzib, wnioskodawca jest obowiązany przedstawić dowody potwierdzające dokonanie czynności mających na celu wyjaśnienie tych okoliczności.

Art. 693²⁰. W sprawie o stwierdzenie likwidacji niepodjętego depozytu sąd może wszcząć postępowanie z urzędu.

Art. 693²¹. Uczestników, którzy nie są znani lub których miejsce zamieszkania lub siedziba nie jest znane, sąd wzywa do udziału

w postępowaniu, przez obwieszczenie publiczne w budynku sądowym.

Art. 693²². Do wykonania orzeczenia o stwierdzeniu likwidacji niepodjętego depozytu jest obowiązany naczelnik właściwego urzędu skarbowego w trybie i na zasadach określonych w przepisach o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.”.

Art. 12. Do likwidacji niepodjętych depozytów istniejących w dniu wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy tej ustawy, przy czym na poczet terminu przewidzianego w art. 6 ust. 4 zalicza się okres, przez jaki znajdowały się w dyspozycji przechowującego depozyt.

Art. 13. Traci moc dekret z dnia 18 września 1954 r. o likwidacji niepodjętych depozytów i nie odebranych rzeczy (Dz. U. Nr 41, poz. 184, z 1965 r. Nr 16, poz. 94 oraz z 2004 r. Nr 51, poz. 514).

Art. 14. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

---

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1965 r. Nr 15, poz. 113, z 1974 r. Nr 27, poz. 157 i Nr 39, poz. 231, z 1975 r. Nr 45, poz. 234, z 1982 r. Nr 11, poz. 82 i Nr 30, poz. 210, z 1983 r. Nr 5, poz. 33, z 1984 r. Nr 45, poz. 241 i 242, z 1985 r. Nr 20, poz. 86, z 1987 r. Nr 21, poz. 123, z 1988 r. Nr 41, poz. 324, z 1989 r. Nr 4, poz. 21 i Nr 33, poz. 175, z 1990 r. Nr 14, poz. 88, Nr 34, poz. 198, Nr 53, poz. 306, Nr 55, poz. 318 i Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 7, poz. 24, Nr 22, poz. 92 i Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 12, poz. 53, z 1994 r. Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1996 r. Nr 24, poz. 110, Nr 43, poz. 189, Nr 73, poz. 350 i Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 43, poz. 270, Nr 54, poz. 348, Nr 75,

poz. 471, Nr 102, poz. 643, Nr 117, poz. 752, Nr 121, poz. 769 i 770, Nr 133, poz. 882, Nr 139, poz. 934, Nr 140, poz. 940 i Nr 141, poz. 944, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 757, z 1999 r. Nr 52, poz. 532, z 2000 r. Nr 22, poz. 269 i 271, Nr 48, poz. 552 i 554, Nr 55, poz. 665, Nr 73, poz. 852, Nr 94, poz. 1037, Nr 114, poz. 1191 i 1193 i Nr 122, poz. 1314, 1319 i 1322, z 2001 r. Nr 4, poz. 27, Nr 49, poz. 508, Nr 63, poz. 635, Nr 98, poz. 1069, 1070 i 1071, Nr 123, poz. 1353, Nr 125, poz. 1368 i Nr 138, poz. 1546, z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 26, poz. 265, Nr 74, poz. 676, Nr 84, poz. 764, Nr 126, poz. 1069 i 1070, Nr 129, poz. 1102, Nr 153, poz. 1271, Nr 219, poz. 1849 i Nr 240, poz. 2058, z 2003 r. Nr 41, poz. 360, Nr 42, poz. 363, Nr 60, poz. 535, Nr 109, poz. 1035, Nr 119, poz. 1121, Nr 130, poz. 1188, Nr 139, poz. 1323, Nr 199, poz. 1939 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 9, poz. 75, Nr 11, poz. 101, Nr 68, poz. 623, Nr 91, poz. 871, Nr 93, poz. 891, Nr 121, poz. 1264, Nr 162, poz. 1691, Nr 169, poz. 1783, Nr 172, poz. 1804, Nr 204, poz. 2091, Nr 210, poz. 2135, Nr 236, poz. 2356 i Nr 237, poz. 2384, z 2005 r. Nr 13, poz. 98, Nr 22, poz. 185, Nr 86, poz. 732, Nr 122, poz. 1024, Nr 143, poz. 1199, Nr 150, poz. 1239, Nr 167, poz. 1398, Nr 169, poz. 1413 i 1417, Nr 172, poz. 1438, Nr 178, poz. 1478, Nr 183, poz. 1538, Nr 264, poz. 2205 i Nr 267, poz. 2258 oraz z 2006 r. Nr 12, poz. 66.

UZASADNIENIE

Problematyka depozytów jest uregulowana w dekreście z dnia 18 września 1954 r. o likwidacji nie podjętych depozytów i nie odebranych rzeczy (Dz. U. Nr 41, poz. 184) oraz wydanym na podstawie art. 6 tego dekretu rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 16 marca 1971 r. w sprawie orzekania o przejęciu depozytów na własność Państwa (Dz. U. Nr 7, poz. 78), zmienionym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 1 marca 1984 r. zmieniającym niektóre przepisy dotyczące depozytów oraz zbywania nieruchomości stanowiących własność Państwa (Dz. U. Nr 14, poz. 61).

Rozporządzenie z dnia 16 marca 1971 r. uchyliło w § 9 obowiązujące wcześniej rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 września 1954 r. w sprawie określenia organów właściwych do orzekania o przejściu depozytów na własność Państwa oraz zasad likwidacji i trybu postępowania z depozytami, jak również z sumami uzyskanymi z ich sprzedaży (Dz. U. Nr 41, poz. 185, z późn. zm.).

Wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 marca 2004 r. sygn. K 22/03 orzeczono o niekonstytucyjności przepisu art. 6 powołanego dekretu z dnia 18 września 1954 r., a także rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 marca 1971 r. w sprawie orzekania o przejściu depozytów na własność Państwa w związku z art. 231 § 1 zdanie drugie i w związku z art. 465 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.) oraz w związku z przytoczonym powyżej dekretem i rozporządzeniem, w zakresie, w jakim nie przewiduje sądowej kontroli postanowienia prokuratora o przejściu depozytu na rzecz Skarbu Państwa. Motywy cytowanego wyroku Trybunału Konstytucyjnego jednoznacznie wskazują na konieczność uregulowania wszelkich zagadnień związanych z orzekaniem o przejściu niepodjętych depozytów na własność Skarbu Państwa w formie aktu prawnego o randze ustawy.

Opierając się na treści orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego, należało w szczególności wyeliminować stwierdzone uchybienia przez ścisłe określenia podmiotu uprawnionego do orzekania o przejściu na własność Skarbu Państwa

niepodjętych depozytów, określenie jego właściwości oraz sposobu i trybu orzekania. Z uwagi na fakt, że orzekanie w przedmiocie odjęcia własności jest najpoważniejszą ingerencją w konstytucyjnie chronione prawo własności, w projekcie przewiduje się sądowy tryb orzekania o przejściu na własność Skarbu Państwa niepodjętych depozytów.

Ujmując kompleksowo problematykę depozytów, projekt odchodzi od dotychczasowych rozwiązań zawartych w przepisach rangi podstawowej.

Proponowane brzmienie art. 1 i art. 2 pkt 1 wskazuje na cel ustawy oraz określa przedmioty i rzeczy, do których ma ona zastosowanie, wprowadzając jednocześnie – na użytek ustawy – opisową definicję depozytu. Dotychczasowa definicja depozytu w brzmieniu nadanym w art. 2 pkt 1 cytowanego dekretu została – w zasadzie – przeniesiona do projektu.

W art. 3 określono rzeczy, do których ustawa nie będzie mieć zastosowania.

Art. 1 pkt 2 i 3 projektu zawierają definicje ustawowe pojęcia likwidacji depozytu oraz wskazanie, że jednostką sektora finansów publicznych jest jednostka wymieniona w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104).

Kolejne przepisy mają charakter materialnoprawny i określają szczegółowo skutki niepodjęcia depozytów. Do zachowania właściwej architektury i logicznej kolejności w projekcie ustawy art. 4 ust. 1 określa skutki niepodjęcia depozytu przez uprawnionego w terminie określonym w art. 4 ust. 2.

Projektowane rozwiązanie w art. 5 ust. 1 jest podyktowane przede wszystkim względami słuszności i postulatami praktyki, zaś ust. 2 tego artykułu usuwa wątpliwości odnośnie do skutków prawnych wynikających ze złożenia przedmiotu do depozytu, określonych w przepisach odrębnych, w przypadku przejścia depozytu na własność Skarbu Państwa.

Wskazanie w art. 4 ust. 2 rocznego terminu do podjęcia depozytu wydaje się być rozwiązaniem optymalnym, bowiem termin dłuższy nie znajduje racjonalnego uzasadnienia w świetle konstytucyjnych gwarancji ochrony prawa własności. Dodatkowym zabezpieczeniem tych praw przysługujących osobom, których nie ustalono lub których miejsce zamieszkania lub siedziby nie jest znane, jest unormowanie zawarte w art. 6 ust. 4, zastrzegające, że wezwanie do odbioru (w formie zastępczej) może nastąpić dopiero po 3 latach od dnia złożenia przedmiotu do depozytu.

W art. 9 określono, że likwidację niepodjętego depozytu stwierdza sąd na wniosek przechowującego lub z urzędu, gdy sam jest przechowującym. W przypadku depozytów, które pozostają w dyspozycji sądów orzekanie o ich likwidacji będzie następować z urzędu (dodany art. 694⁴ K.p.c.).

W art. 6 określono obowiązki przechowującego w zakresie wezwania i pouczenia osób uprawnionych do odbioru depozytu. Wskazana w art. 6 ust. 5 wartość graniczna depozytu (5 000 zł) ma na celu ograniczenie ogłoszeń prasowych do wypadków istotnych.

W przypadku depozytów, co do których nie wiadomo kto jest osobą uprawnioną lub nie jest znane jej miejsce zamieszkania, wszczęcie procedury likwidacyjnej określonej w art. 6 nie może rozpocząć się wcześniej niż po upływie 3 lat. Wydaje się, że przechowywanie przez Skarb Państwa depozytów przez tak długi okres czasu w sposób wystarczający zabezpiecza prawa osób uprawnionych do jego odbioru. Ochrona przyznana uprawnionemu jest bowiem nie mniejsza niż ochrona właściciela rzeczy zagubionej, skradzionej lub w inny sposób utraconej, która została nabyta przez osobę trzecią w dobrej wierze (art. 169 K.c.).

Proponowane w art. 7 rozwiązanie stanowi wyjątek od zasady likwidacji depozytu, określonej w art. 4 ust. 2, który dotyczy depozytów nienadających się do dłuższego przechowywania z uwagi na niebezpieczeństwo zniszczenia lub znacznej utraty wartości. Zabezpieczeniem interesów osoby uprawnionej jest

art. 7 ust. 5, zgodnie z którym suma uzyskana ze sprzedaży wchodzi w miejsce depozytu, po potrąceniu kosztów sprzedaży.

W art. 10 wskazano, że depozyty, które przeszły na własność Skarbu Państwa, przekazuje się naczelnikowi urzędu skarbowego ze względu na miejsce przechowywania depozytu.

Przewidywane zmiany w Kodeksie postępowania cywilnego wymagają nadania w Części pierwszej, Księdze drugiej, Tytule II, Działowi V Kodeksu postępowania cywilnego nowego brzmienia. Dział V „Sprawy depozytowe” będzie składać się z trzech rozdziałów. Rozdziały 1 i 2 zawierające regulację dotyczącą złożenia przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego oraz zwrotu depozytu składającemu i wydania depozytu uprawnionemu stanowią przeniesienie – z niewielkimi zmianami – unormowania wynikającego z rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 września 1965 r. o zasadach i trybie postępowania w sprawach o złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego (Dz. U. Nr 42, poz. 261). Istniejący stan prawny, w szczególności typ aktu prawnego normującego tryb postępowania depozytowego (rozporządzenie), od dawna budził wątpliwości co do swej konstytucyjności. Projektowana ustawa jest zatem dobrą okazją, aby w sposób zgodny z Konstytucją całościowo uregulować postępowanie depozytowe. Rozdział 3 zawiera natomiast przepisy nowe związane bezpośrednio z zakresem regulacji projektowanej ustawy. Zgodnie z nimi orzeczenie o likwidacji depozytu będzie należeć do sądu, w którym został on złożony. W art. 693¹⁸ § 1 K.p.c. wprowadzono jako generalną zasadę stosowania przepisów dotyczących postępowania likwidacyjnego. Oznacza to, że wydziały karne sądów powszechnych będą stosowały przepisy procedury cywilnej. Od orzeczeń sądów będzie przysługiwała apelacja na ogólnych zasadach (art. 518 K.p.c.). Orzeczenie sądu będzie miało deklaratoryjny charakter – będzie stwierdzało fakt przejścia na własność przedmiotów lub środków pieniężnych złożonych do depozytu. Proponowany przepis art. 693¹⁹ nie określa, kto może być wnioskodawcą, a kto uczestnikiem postępowania, gdyż wynika to

z przepisu art. 9 projektu ustawy, jak również z art. 510 K.p.c., wystarczająco zabezpieczającym prawa osób zainteresowanych rozstrzygnięciem. Nie ulega wątpliwości, że należą do nich deponent, wierzyciel (inne osoby, na rzecz których przedmiot został złożony), a także przechowujący przedmiot – np. prezes sądu.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Ustawa wywiera skutki w sferze uprawnień osób fizycznych i osób prawnych – właścicieli depozytów, oraz ich obowiązków, a także wywiera skutki na podmioty, w których dyspozycji znajduje się depozyt, tj. jednostki sektora finansów publicznych.
2. Podstawowym celem ustawy jest usunięcie luki prawnej powstałej wskutek wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 marca 2004 r. sygn. K 22/03, którym orzeczono o niekonstytucyjności przepisu art. 6 dekretu z dnia 18 września 1954 r. o likwidacji nie podjętych depozytów i nie odebranych rzeczy (Dz. U. Nr 41, poz. 184, z późn. zm.), a także rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 marca 1971 r. w sprawie orzekania o przejściu depozytów na własność Państwa (Dz. U. Nr 7, poz. 78, z późn. zm.) w związku z art. 231 § 1 zdanie drugie i w związku z art. 465 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.).
3. Wejście w życie ustawy nie wywoła skutków społecznych, w szczególności mających wpływ na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw oraz sytuację i rozwój regionalny.
4. Projekt został przedstawiony do zaopiniowania Pierwszemu Prezesowi Sądu Najwyższego, Prezesowi Naczelnego Sądu Administracyjnego, Krajowej Radzie Sądownictwa, Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, Komendzie Głównej Policji oraz Polskiej Radzie Biznesu, Business Centre Club, PP „Porty Lotnicze”, PLL Lot, PKP S.A., Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”, Polskiej Izbie Gospodarczej Transportu Samochodowego i Spedycji, Konfederacji Pracodawców Prywatnych, Krajowej Izbie Gospodarczej. Część zgłoszonych uwag uwzględniono. Bez uwzględnienia pozostawiono uwagi odnoszące się do tej części regulacji projektu, która dotyczyła postępowania z rzeczami

znalezionymi w budynkach publicznych i otwartych dla publiczności oraz w środkach transportu publicznego. W wyniku uzgodnień międzyresortowych regulację tę jednak z projektu usunięto. Projekt przedstawiono również Radzie Legislacyjnej, która rekomendowała go do dalszych prac legislacyjnych, pod warunkiem uwzględnienia przedstawionych uwag. Uwagi te zostały uwzględnione.

5. Skutki finansowe

Wejście w życie ustawy nie spowoduje dodatkowych obciążeń finansowych po stronie Skarbu Państwa.

6. Projekt ustawy nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Tok prac legislacyjnych nad projektowaną ustawą rozpoczął się jeszcze przed wejściem w życie ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414), tj. przed dniem 7 marca 2006 r., i z tych względów projekt ten nie podlegał procedurom przewidzianym tą ustawą.

URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU

Jarosław Pietras

Sekr.Min.JP- 465 /06/DP/mw

Warszawa, 31.03. 2006 r.

Pani
Jolanta Rusiniak
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o likwidacji niepodjętych depozytów i o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. nr 106, poz. 494) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Ministra Jarosława Pietrasa, działającego z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej.

Jarosław Pietras

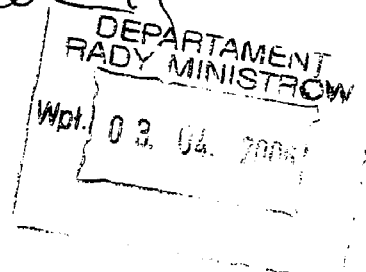
W związku z przedstawionym projektem ustawy (pismo nr RM-10-52-06), pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Z poważaniem,

Jarosław Pietras

Do uprzejmej wiadomości:
Pan Zbigniew Ziobro
Minister Sprawiedliwości

2006-04-03